

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р **Валентина Любенова Николова-Алексиева**,
Университет по Хранителни Технологии - Пловдив,
Професионално направление 3.8. Икономика
Научна специалност „Икономика и управление“ (Бизнес икономика,
Корпоративно управление)

Относно: конкурс за **доцент** в област на висшето образование 3. Социални,
стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика,
научна специалност “Икономика и управление“ (конкурентоспособност
и фирмена организация), обявен от УНСС

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Индустириален бизнес“ при Бизнес факултет на УНСС в ДВ, бр. 1/05.01.2021 г., с Решение на АС № 7/09.12.2020 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 456/04.03.2021г. на Заместник - ректора по НИДМС на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва само един кандидат – главен асистент д-р Вяра Георгиева Милушева от катедра „Индустириален бизнес“ към Бизнес факултета на УНСС. Кандидатът придобива ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ по специалност „Икономика на индустрията“ в УНСС. През 2018 г. придобива втора магистърска степен по специалност „Приложна психология“ в ПУ „Паисий Хилендарски“, Пловдив.

През 2013 г. защитава дисертационен труд в областта на конкурентоспособността на индустриалните фирми и придобива ОНС „Доктор“ по научната специалност „Икономика и управление (управление на човешките ресурси)“. Академичната си кариера започва през 2009 г. като асистент към катедра „Индустириален бизнес“ на Бизнес факултета в УНСС, а през 2015 г. е назначена на длъжността главен асистент в същата катедра. От 2012 година преподава като хоноруван преподавател в Университета по хранителни технологии – гр. Пловдив (УХТ) по дисциплините „Икономика на предприятието в ХВП“ и „Конкуренция и конкурентоспособност“.

За периода 2015–2019 г. е член на Факултетния съвет към Бизнес факултета. От 2015 г. и понастоящем е делегат в Общо събрание на УНСС. Член е на комисията по насърчаване и оценяване на научноизследователската дейност към Бизнес факултет с четири годишен мандат (2019 – 2023 г.) Член е и на Асоциацията на преподавателите по икономика и управление в индустрията - АПИУИ.

През периода 2006 – 2009 г. Вяра Милушева придобива богат опит и в българската бизнес практика, като заема позициите на маркетинг мениджър и

счетоводител, което допълва нейната теоретична подготовка с полезни за преподавателската работа практически знания и умения.

Владее отлично английски език, което ѝ позволява да следи чуждестранните научни постижения и добрите управленски практики и да ги адаптира към съвременните български условия.

Още тук трябва да споделя, че познавам д-р Вяра Милушева и *наблюдавам по пряк* (преподавала съм с нея в екип по някои дисциплини като „Икономика на предприятието в ХВП“, „Конкуренция и конкурентоспособност“) и *косвен начин* (предимно чрез някои от нейните публикации и академични изяви) *личността, интелектуалната и в частност –научната и преподавателската ѝ еволюция*. Също така познавам в детайли някои от най-съществените ѝ научни продукти (съавтор съм на двете издания на учебника „Икономика на фирмата“, отпечатан за целите на учебния процес УХТ). С пълна убеденост мога да потвърдя, че тя е един *задълбочен, креативен, дисциплиниран млад учен и колега, който притежава неоспорими аналитични способности, емоционална интелигентност и умения за ефективна работа в екип. Доказа се и е известна като изключително коректен, компетентен специалист, който се отличава с научно достойнство и професионална скромност*.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Кандидатът отговаря на всички задължителни условия по чл. 24 от ЗРАСРБ и на допълнителните изисквания на УНСС, съгласно чл. 15, ал. 1 на ЗРАСРБ и чл. 53 на ППЗРАСРБ.

По отношение изискването за придобита ОНС „Доктор“ (чл.53 ал.1 от ППЗРАСРБ) – през 2013 г. гл. ас. д-р Милушева защитава дисертационен труд в УНСС на тема: „Възможности за повишаване на конкурентоспособността на индустриалната фирма“. Тя придобива образователната и научна степен „Доктор“ (диплома № 91/31.05.2013) по научната специалност 3.8. „Икономика и управление“.

По отношение на изискването за минимален академичен стаж (чл.53. ал. 2 от ППЗРАСРБ) - общият трудов стаж на д-р Милушева като преподавател е около 12 години, от които 6 години като „главен асистент“ (служ. бел. № 371/24.02.21 г). Очевидно кандидатът покрива напълно законовото изискване за минимален академичен стаж от две години.

По отношение на изискването за публикуван монографичен труд (чл.53. ал. 3 от ППЗРАСРБ) – кандидатът е представила хабилитационен труд на тема „Оценка на конкурентоспособността на индустриалната фирма“. Трудът е рецензиран от двама много уважавани в научните среди рецензенти, публикуван е през 2020 г. в реномирано издателство „Екобелан“ – гр. Пловдив и е с обем 152 страници, т.е надвишава значително изискуемия минимум. Тематиката на монографичния труд, обектът, предметът и времевият период, за който се отнася, не предполага припокриване с дисертационния труд на кандидата, което отговаря на законовото изискване на чл.24, ал.1, т.3 от ЗРАСРБ.

По отношение на изискването да отговоря на съответните минимални национални критерии и на изискванията по чл. 1а, ал. 2; (чл.53. ал. 4 от ППЗРАСРБ) – кандидатът е постигнала общо 429,7 точки (от показатели: А- 50 т; В-100 т; Г-202,5 т; Д- 77,5 т.), което надвишава изискуемия праг от 400 точки. В доказателство на това е I

раздел „Национални минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ“ от представената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС.

По отношение на изискването да няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове (чл.53. ал. 5 от ППЗРАСРБ) – не е установено такова.

По отношение на допълнителните изисквания на УНСС – д-р Милушева е постигнала общо 566 точки (от показатели: Ж- 105 т; З -50 т; И -145 т; К - 266 т), което значително надвишава изискуемия праг от 220 точки. Прави впечатление, че е отчетена активност по всеки един от показателите, а по някои от тях е отчетено изпълнение, превишаващо значително минималния праг. В доказателство на това е II раздел „Допълнителни изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ“ от представената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС.

Общият сбор на точките от раздел I и раздел II на представената карта за количествените изисквания е 995,7 и значително превишава изискуемия праг от 620 точки, което доказва безспорно потенциала на кандидата за академичната длъжност и огромният труд който тя е положила.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

С активната си научноизследователска дейност гл. ас. д-р В. Милушева се проявява като *сериозен изследовател*, който има свой принос за утвърждаване имиджа на УНСС в страната и чужбина. Показател за това е участието ѝ в *един национален проект* BG 051PO001-3-1-07-09 „Актуализиране на учебни планове и програми“ по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ на Европейски съюз и *три университетски проекта* по НИД НИ на УНСС: „Лидерство и индустриален растеж в България“ (НИД НИ 1-5-2013); „Изследване мотивираността на студентите за учене през целия живот“ (НИД НИ-18/2017) и „Развитие на индустрията на България след 1989 г.“(НИД НИ - 18/2018).

Гл. ас. д-р Вяра Милушева е *разпознаваем изследовател* с приноси в областта на конкурентоспособността и фирмената организация. Многократните ѝ участия в национални форуми е доказателство за нейния потенциал да се развива и желанието ѝ да утвърждава своите качества. Тя винаги е демонстрирала едно достойно академично поведение, етика и толерантност в изразяване на мнението си. Известна е като автор на редица стойностни публикации, както с точните си попадения на *научни теми, така и с компетентното им анализиране и ясно излагане на ярък научен език*. Притежава *неоспорими аналитични способности, умее да работи ефективно в екип*. Важно е да се отбележи, че д-р Милушева е и с *доказан практически опит*, което засилва връзката „изследвания - бизнес – университет“.

Кандидатът има *приноси и към учебното и педагогическо развитие* не само на УНСС, но и на Университета по хранителни технологии -Пловдив. Тя е съавтор на учебника „Икономика на фирмата“, издаден за целите на учебния процес на УХТ, написан на разбираем и достъпен език, допълнен с много илюстрации, практически примери и казуси, покриващ всички съвременни изисквания.

Участва в *развитието на нови изследователски направления* в УНСС и има *принос към ръководството и развитието на други организации*, чрез консултантска дейност и трансфер на знание. От картата за изпълнение на качествените изисквания за заемане на

академичната длъжност „доцент” и положителното становище на Съвета по хабилитация при УНСС е видно, че гл. ас. д-р Вяра Милушева отговаря на поставените изисквания.

Въз основа на всичко посочено по-горе, относно разностранната и задълбочена преподавателска и научноизследователска работа на гл. ас. д-р Милушева, считам че **тя напълно отговаря на количествените и качествените изисквания** за заемане на академичната длъжност „доцент” на УНСС.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. д-р Вяра Милушева е вече утвърден преподавател по редица дисциплини в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. Отчетената ѝ аудиторна заетост за периода 2015-2021 г е общо 2 244 учебни часа, от които 1467 часа лекции и 777 часа упражнения (служ. бел. 2103/20.10.20).

От справките е видно, че през последните учебни години аудиторната ѝ заетост е между 500 и 600 часа, следователно надхвърля задължителния минимум.

Кандидатът е била не само водеща на семинарни занятия, но и лектор по дисциплините „Икономика на предприятието”, „Организация на индустриалната фирма”, „Фирмена организация”, „Конкурентоспособност на бизнес организацията”, „Анализ на конкурентоспособността”, „Психология на управлението”, което *доказва потребността* на катедра „Индустриален бизнес“ *от хабилитиран преподавател в областта на конкурентоспособността и фирмената организация.*

Високата натовареност дава основание да се заключи, че д-р Милушева е придобила достатъчно опит и рутина и *свидетелства за професионализъм в преподавателската ѝ работа.* Трябва да се отчете, че тя притежава натрупан практически опит, което рефлектира върху начина ѝ на преподаване и *създава допълнителна приложна атрактивност на нейните знания.* Не се изненадвам, че тази моя констатация намира потвърждение от Съвета по хабилитация при УНСС, Комисията по качеството към Стопански факултет на УХТ-Пловдив, където преподава по дисциплините „Икономика на предприятието в ХВП“ и „Конкуренция и конкурентоспособност“ и *студентските среди, които я оценяват много високо за научната и преподавателската ѝ дейност.*

Гл. ас Милушева разработва и актуализира учебните програми по водените от нея дисциплини. Актуализирането на програмите е направено в съответствие с новите научни изследвания в конкретната област и в съответствие с нуждите на практиката. Въвежда за първи път в катедра „Индустриален бизнес“ учебната дисциплина „Психология на управлението“ за ОКС „Магистър“ и разработва съответната учебна програма, което е следствие на допълнителното повишаване на квалификацията ѝ по специалността „Приложна психология“.

Д-р Вяра Милушева осъществява и *ръководство на успешно защитил докторант* през 2019 г. по научна специалност: Икономика и управление (Управление на човешките ресурси).

Гл. ас. Вяра Милушева *участва редовно в мероприятията*, организирани от катедра „Индустриален бизнес“ – научни конференции, кръгли маси, юбилеи и др. Тя спомага за успешното организиране на периодични срещи на студенти с представители на бизнеса, тематично свързани с обучението по конкурентоспособност и фирмена органи-

зация. Отбелязан е устойчив интерес на студентите към учебните дисциплини: „Конкурентоспособност на бизнес организацията“ и „Анализ на конкурентоспособността“ и желанието им за избор на теми за разработване на проекти, доклади и дипломни работи. Интересни за студентите са и учебните дисциплини „Икономика на предприятието“ , „Психология на управлението“ и „Организация на индустриалната фирма“. Всичко това допринася за поддържането на *добрия имидж както на УНСС, така и на катедрата, в частност.*

Учебно-преподавателската дейност на гл. ас. Милушева като лектор, автор на учебници и учебни програми, научен ръководител на дипломанти и един докторант напълно съответства на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Внимателното запознаване с научната продукция ми дава основание за следните изводи и обобщения:

Първо, д-р Милушева участва в настоящия конкурс с достатъчна научна продукция, чийто обем възлиза на *706 стандартни страници*. Относителният дял на самостоятелните публикации е 87.5 %, а публикациите в съавторство – 12.5 %, което свидетелства, че кандидатът за доцент притежава не само *ярко изразена способност за самостоятелна изява, но и безспорни умения за работа в екип.*

№	Вид на публикациите	Самостоятелни		В съавторство		Общо
		Бълг. език	Англ. език	Бълг. език	Англ. език	
1	Монографии	1	-	-	-	1
2.	Книга на база дисертационен труд	1	-	-	-	1
3	Студии	-	-	1	-	1
4	Статии	4	3	-	-	7
5	Научни доклади	5	-	-	-	5
6	Учебници и помагала	-	-	1	-	1
	Общо:	11	3	2	0	16

Второ, публикациите на гл. ас. Милушева разкриват амбицията ѝ да изследва актуални, сложни и значими за съвременната наука и бизнес практика проблеми. Нейните интереси са най –вече в областта на фирмената конкурентоспособност и фирмената организация.

На това е посветена и самостоятелната ѝ монография „Оценка на конкурентоспособността на индустриалната фирма”, в която авторът изключително добросъвестно е събрала и обработила огромно количество информация. Монографията *заслужава висока оценка както от теоретична, така и от практическа гледна точка.*Тя засяга тема и проблеми, отнасящи се пряко до тематиката на обявения конкурс.

В синтезиран вид, в нея компетентно е предложен модел за оценка на конкурентоспособността на индустриалната фирма, който се основава на възможностите на математическото моделиране. Ударение при оценяването е поставено върху технологията и възможността за избор на ключови според целите на изследването

показатели. Представеният модел дава възможност да се изчисли обобщаваща оценка на конкурентоспособността на фирмата, а така също и на избирани от фирмата конкурентни предимства. *Трудът се отличава с добър научен стил, яснота и разбираемост на изложението.* Актуалността на проучваната проблематика е основана предимно на нейното интензивно разработване от голям брой авторитетни чуждестранни учени, както и от изявени български изследователи.

Научният труд на д-р Милушева *притежава чертите на изключително съдържателно и дълбочинно критично* (аналитично и прогностично) изследване. Някои от идеите, разгърнати там, могат да претендират за *оригиналност*.

Освен това кандидатът е предоставила за целите на конкурса още *книга*, на база дисертационен труд „Възможности за повишаване на конкурентоспособността на фирми от цветната металургия“ – 184 стр., *една студия* в съавторство на тема „Конфликтите в бизнес организацията като предпоставка за бърнаут“ – 30 стр, както и *учебник* „Икономика на фирмата“ – 264 стр. В книгата гл. ас. Милушева прави анализ и оценка на възможностите за повишаване на конкурентоспособността на фирми от сектор „Цветна металургия“, което има практическа значимост за тяхното развитие. В нея демонстрира умения за критично осмисляне на теоретичните постановки и методически подходи в областта на конкурентоспособността, за откриване на проблеми и формулиране на насоки за тяхното решаване.

Студията изследва стратегическите възможности за разрешаване на конфликтите и инструментариума за преодоляване на бърнаут синдрома и фрустрацията на работното място. Разработени са конкретни мерки и действия за подобряване на фирменото управление и разкриване на възможностите за повишаване на мотивацията и ангажираността на служителите.

Учебникът е разработен, съобразно съответната учебна програма, на достъпен за студентите език, допълнен с много практически примери и казуси, покриващ съвременните изисквания.

Анализът на представените в настоящата процедура публикации показва, че те се отличават, както с актуалност и оригиналност, така и с ясна методическа рамка и професионална интерпретация на емпиричните резултати. Те не повтарят публикации, свързани с предходни конкурси. По своята съвкупност тези научни трудове разкриват задълбочен научен интерес на гл. ас. д-р Милушева в тематичната област на конкурса: конкурентоспособност и фирмена организация.

Трето, седем от представените публикации, са в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация. *Оценявам положително* стремежът на гл. ас. Милушева да публикува трудовете си в международни издания, както и такива в български издания, на английски език (около 19 % публикациите ѝ са на английски език). Това увеличава значително потенциала на *нейното творчество да стане разпознаваемо в научните среди у нас и в чужбина.*

Четвърто, активната публикационна дейност на д-р Милушева се съчетава с висока цитируемост на нейни научни публикации. Данните показват, че общият брой *цитирания е 11*, което надвишава изискуемия праг, както на националните изисквания така и на допълнителните изисквания в УНСС, съгласно ЗРАСРБ (чл.26, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3). Към момента е отчетен *един цитат* в Scopus и Web of Science, *три цитата* в монографии и колективни томове с научно рецензиране и *седем цитата* в нереферирани издания на публикациите, представени

по процедурата. Тази информация по категоричен начин доказва, че изследователските постижения на кандидата са *намерили признание и публична известност сред научната общност*.

Пето, гл. ас. Вяра Милушева е концентрирала изследователските си теми в три взимосвързани научни направления – управленска психология, фирмена организация и коткурентоспособност. Това е една *печеливша стратегия*, която дава възможност за *потигане на синергичен ефект, висок професионализъм и ярка идентификация на автора*.

Представените публикации атестират гл. ас. д-р Вяра Милушева като *сериозен, добросъвестен, задълбочен и перспективен научен работник*.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

Публикациите съдържат редица научни, научно-приложни, приложни и учебно-методически постижения и приноси с различна степен на значимост за икономическата наука:

- Към **научните приноси** спадат:
 - научни обобщения на понятия и изясняване на основни принципи и концепции на конкурентоспособността на бизнес организациите (1,2);
 - изведени са теоретични обобщения за оценката на фирмената конкурентоспособност (1,2);
 - систематизиране на основните показатели и подходи за оценка на възможностите за повишаване конкурентоспособността на индустриални фирми (1,2);
- Към **научно – приложните** спадат:
 - разработване на методика за оценка и анализ на вътрешнофирмените фактори за конкурентоспособност (1,2,5,10);
 - адаптиране на подход за оценяване на приоритетността на решенията при организационно проектиране за повишаване на конкурентоспособността (6,8,9)
 - разработване на инструментариум за оценка на растежа на производствени фирми и проучване на възможностите за индустриален растеж (7,14);
 - доразвиване и адаптиране на методика за оценка на конкурентоспособността на продуктите (1,3,13);
 - доразвиване и идентифициране на подходи за проектиране на длъжностите във фирмата чрез обучение и осигуряване на необходимата преквалификация на заемащите съответните длъжности (4,12,15).
- Към **приложните** спадат :
 - изведени препоръки относно възможностите и пътищата за повишаване на конкурентоспособността на индустриалните компании (16);
 - определени са възможностите за повишаване на конкурентоспособността фирми от сектор „Цветна металургия”, което има практическа значимост за тяхното развитие (2);
 - изведени са възможните направления за подобряване на политиката за развитие и управление на персонала в индустриалните компании и са направени препоръки за предприемане на конкретни мерки (12,15);
 - предложени са насоки за осигуряване на мотивацията на човешките ресурси и постигане на трайно и устойчиво конкурентно предимство на фирмата (4,12);
- Към **учебно -методическите** спадат:

- представена е значимостта на дисциплината „Фирмена организация”, факторите, влияещи върху качеството на обучение, а също така и прилаганите форми и методи (11);
- открити са подходящите форми и методи на обучение в семинарните упражнения по дисциплината „Фирмена организация”, осигуряващи мотивационни нагласи и интерес в студентите (11);

Обобщено научните постижения на д-р Милушева считам че са *нейно лично дело* и могат да бъдат отнесени към групата на „*обогаляване на съществуващите знания*” и на „*приложение на нови научни постижения в практиката*”, а така също и „*получаване на нови данни и факти*“ за изучавани икономически обекти.

7. Основни критични бележки и препоръки

Всеки кандидат за „доцент” може да бъде предизвикан към по-нататъшна еволюция на своите възгледи и научни идеи, затова:

- Препоръчвам на кандидата да насочи усилията си към публикации, в реномирани издания, реферирани и индексирани в световните база данни като Scopus и Web of Science.
- Чрез участие в повече национални и международни проекти кандидатът може да обогати своите знания и умения, да утвърди авторитета си на изследовател и да популяризира научните си и творчески постижения.
- С цел усъвършенстване на учебния процес, препоръчвам кандидатът да положи усилия за разработване на учебници и учебни помагала по дисциплините, които извежда, както и в областта на управленската психология.

Тези бележки не трябва да се възприемат като „критика” и не са от такъв характер, че да оспорват приносите на кандидата за доцент. Те са колегиална „препоръка” и „насърчаване” по повод предстоящите научни прояви на гл. ас. Вяра Милушева и израстването ѝ на академичното поприще.

8. Заключение

Въз основа на гореизложеното мога да обобщя, че е налице една убедителна кандидатура за заемане на академичната длъжност „доцент” на УНСС. Гл. ас. д-р Вяра Милушева е перспективен учен, съчетаваща научноизследователската с практико-приложната дейност, доказала своите постижения и в учебно-преподавателската работа.

Документите по конкурса свидетелстват, че са изпълнени и **количествените, и качествените критерии** на УНСС за заемането на академичната длъжност „доцент”.

С пълна убеденост давам ПОЛОЖИТЕЛНАТА си оценка и препоръчвам на останалите уважавани членове на Научното жури да гласуват ЗА ПРИСЪЖДАНЕ на академичната длъжност „доцент” на гл. ас. д-р Вяра Георгиева Милушева в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (конкурентоспособност и фирмена организация).

09.04.2021 г.
гр. Пловдив

Изготвил:

/ проф. д-р В. Николова-Алексиева /

R E V I E W

From: Prof. Valentina Lyubenova Nikolova-Alexieva, PhD
University of Food Technology - Plovdiv,
Professional field 3.8. Economics
Scientific specialty "Economics and Management" (Business Economics,
Corporate management)

Regarding: competition for **associate professor** in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Economics and Management" (competitiveness and company organization), announced by UNWE

1. Information about the competition

The competition was announced for the needs of the Department of Industrial Business at the Faculty of Business of the University of National and World Economy in State Gazette, issue 1/05.01.2021, with Decision of the Academic Council № 7/09.12.2020. I am participating in the composition of the scientific jury of the competition according to Order № 456 / 04.03.2021 of the Deputy Rector for Research and Development of UNWE.

2. Details about the candidates in the competition

Only one candidate participates in the competition - Chief Assistant Professor Vyara Georgieva Milusheva, PhD from the Department of Industrial Business at the Faculty of Business at UNWE. The candidate acquires a Bachelor's degree and a Master's degree in Industrial Economics at the University of National and World Economy. In 2018 he obtained a second master's degree in "Applied Psychology" at the Plovdiv University "Paisii Hilendarski".

In 2013 she defended her dissertation in the field of competitiveness of industrial companies and received a "Doctor's degree in the scientific specialty "Economics and Management (Human Resources Management)". She began her academic career in 2009 as an assistant at the Department of Industrial Business at the Business Faculty of the University of National and World Economy, and in 2015 she was appointed Chief Assistant at the same department. Since 2012 she has been teaching as a part-time lecturer at the University of Food Technologies - Plovdiv (UFT) in the disciplines "Economics of Enterprise in Food" and "Competition and Competitiveness".

For the period 2015-2019 she is a member of the Faculty Council at the Business Faculty. Since 2015 she has been a delegate to the General Assembly of UNWE. Vyara Milusheva is a member of the Commission for Promotion and Evaluation of Research at the Business Faculty with a four-year term (2019 - 2023). She is also a member of the Association of Professors of Economics and Industrial Management.

During the period 2006 - 2009 Vyara Milusheva gained extensive experience in the

Bulgarian business practice, holding the positions of marketing manager and accountant, which complements her theoretical training with useful practical knowledge and skills for teaching. She is fluent in English, which allows her to follow foreign scientific achievements and good management practices and to adapt them to modern Bulgarian conditions.

Here I must share that I know Vyara Milusheva, PhD and observe directly (I taught with her in a team in some disciplines such as "Business Economics in Food", "Competition and Competitiveness") and indirectly (mainly through some of her publications and academic performances) her personal, intellectual and in particular her scientific and teaching evolution. I also know in detail some of her most important scientific products (I am a co-author of both editions of the textbook "Economics of the company", printed for the purposes of the educational process at UFT). I can confidently confirm that she is a thorough, creative, disciplined young scientist and colleague who has undeniable analytical skills, emotional intelligence and skills for effective teamwork. She has proven herself and is known as an extremely correct, competent specialist who is distinguished by scientific dignity and professional modesty.

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

The candidate meets all mandatory conditions under Art. 24 of ZRASRB and the additional requirements of UNWE, according to Art. 15, para. 1 of ZRASRB and art. 53 of PPZRASRB.

Regarding the requirement for acquired Doctor's degree (Art. 53 para. 1 of PPZRASRB) - in 2013 Assistant Professor Milusheva, PhD defended her dissertation at the University of National and World Economy on the topic: "Opportunities to increase the competitiveness of the industrial company." She acquired the educational and scientific degree "Doctor" (diploma № 91 / 31.05.2013) in the scientific specialty 3.8. "Economics and Management".

Regarding the requirement for minimum academic experience (Art. 53, para. 2 of PPRASRB) - the total work experience of Milusheva, PhD as a lecturer is about 12 years, of which 6 years as "chief assistant" (official notice № 371/24.02.21). Obviously, the candidate fully meets the legal requirement for a minimum academic experience of two years.

Regarding the requirement for published monographic work (Art. 53, para. 3 of PPZRASRB) - the candidate has submitted a habilitation thesis on "Assessment of the competitiveness of the industrial company". The work was reviewed by two highly respected reviewers in the scientific community, published in 2020 in the renowned publishing house "Ecobelan" - Plovdiv and has a volume of 152 pages, i.e significantly exceeds the required minimum. The subject of the monographic work, the object, the subject and the time period to which it refers, does not presuppose overlapping with the dissertation work of the candidate, which meets the legal requirement of Art. 24, para 1, item 3 of ZRASRB.

Regarding to the requirement to meet the relevant minimum national criteria and the requirements under Art. 1a, para. 2; (Art. 53, para. 4 of PPZRASRB) - the candidate has achieved a total of 429.7 points (from indicators: A-50 t; B-100 t; G-202.5 t; D-77.5 t.), which exceeds the required threshold of 400 points. Proof of this is Section I "National minimum requirements according to the Law on the Protection of the Rights of Persons with Disabilities" of the presented map for the implementation of the quantitative requirements for holding the academic position of "Associate Professor" at UNWE.

Regarding to the requirement that there is no proven plagiarism in the scientific works

(Art. 53, para. 5 of PPZRASRB) - no such has been established.

Regarding the additional requirements of UNWE - Milusheva, PhD has achieved a total of 566 points (from indicators: F-105 t; H -50 t; I -145 t; K - 266 t), which significantly exceeds the required threshold of 220 points . It is noteworthy that activity was reported for each of the indicators, and for some of them performance was reported significantly exceeding the minimum threshold. Proof of this is Section II "Additional requirements for UNWE according to ZRASRB" of the presented map for the implementation of the quantitative requirements for holding the academic position of "Associate Professor" at UNWE.

The total sum of the points from section I and section II of the presented map for the quantitative requirements is 995.7 and significantly exceeds the required threshold of 620 points, which indisputably proves the potential of the candidate for the academic position and the huge work she has done.

3.2. Fulfillment of quality requirements

With her active research activity Ch. Assistant Professor V. Milusheva, PhD is a *serious researcher* who has contributed to establishing the image of UNWE in the country and abroad. An indicator of this is its participation in a national project BG 051PO001-3-1-07-09 "Update of curricula and programs" under the Operational program "Human Resources Development" of the European Union and three university projects under R&D at UNWE: "Leadership and industrial growth in Bulgaria" (NID NI 1-5-2013); "Study of students' motivation for lifelong learning" (NID NI-18/2017) and "Development of the industry of Bulgaria after 1989" (NID NI -18/2018).

Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva, PhD is a *recognizable researcher* with contributions in the field of competitiveness and company organization. Her repeated participation in national forums is a proof of her potential to develop and her desire to assert her qualities. She has always demonstrated a *dignified academic demeanor, ethics and tolerance in expressing her opinion*. She is known as the author of a number of valuable publications, both for her accurate hits on scientific topics and for their competent analysis and clear presentation in vivid scientific language. *She has indisputable analytical skills, is able to work effectively in a team*. It is important to note that Milusheva, PhD also has proven practical experience, which strengthens the relationship "research - business - university".

The candidate also contributes to the educational and pedagogical development not only of UNWE, but also of the University of Food Technologies - Plovdiv. She is a co-author of the textbook "Economics of the company", published for the purposes of the educational process of UFT, written in understandable and accessible language, supplemented with many illustrations, practical examples and case studies, covering all modern requirements.

Participates in the development of new research areas at UNWE and contributes to the leadership and development of other organizations through consulting and knowledge transfer. From the map for fulfillment of the qualitative requirements for holding the academic position "Associate Professor" and the positive opinion of the Habilitation Council at UNWE it is evident that Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva, PhD meets the requirements.

Based on all of the above, regarding the diverse and in-depth teaching and research work of Ch. Assistant Professor Milusheva, PhD I believe that she fully meets the quantitative and qualitative requirements for the academic position of "Associate Professor" of UNWE.

4. Evaluation of the teaching and educational activity

Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva, PhD is already an established lecturer in a number of disciplines in the Bachelor's and Master's degrees. Its reported academic load for the period 2015-2021 is a total of 2,244 teaching hours, of which 1,467 hours of lectures and 777 hours of exercises (official notice 2103/ 20.10.20).

The reports show that in the last school years its classroom employment is between 500 and 600 hours, therefore it exceeds the mandatory minimum.

The candidate has conducted not only seminars and practical classes, but has been a lecturer in the disciplines "Enterprise Economics", "Organization of the industrial company", "Company organization", "Competitiveness of the business organization", "Competitiveness analysis", "Psychology of management", which proves the need of the Department of Industrial Business for a habilitated lecturer in the field of competitiveness and company organization.

The high workload gives grounds to conclude that Milusheva, PhD has gained enough experience and routine and evidence of professionalism in her teaching work. It should be noted that she has accumulated practical experience, which reflects on her teaching style and creates additional applied attractiveness of her knowledge. I am not surprised that this finding of mine is confirmed by the Habilitation Council at UNWE, the attestation commission at the Faculty of Economics of UFT-Plovdiv, where he teaches in the disciplines "Economics of Enterprise in Food" and "Competition and Competitiveness" and the student circles appreciate very much for her scientific and teaching activity.

Ch. Assistant Milusheva develops and updates the curricula in the disciplines she leads. The updating of the programs is done in accordance with the new research in the specific field and in accordance with the needs of the practice. Introduces for the first time in the Department of Industrial Business the discipline "Psychology of Management" for Master's degree and develops the relevant curriculum, which is a consequence of the additional training in the specialty "Applied Psychology".

Vyara Milusheva, PhD also supervises a successfully defended doctoral student in 2019 in the scientific specialty: Economics and Management (Human Resources Management).

Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva regularly participates in events organized by the Department of Industrial Business - scientific conferences, round tables, anniversaries and more. She helps to successfully organize periodic meetings of students with business representatives, thematically related to competitiveness training and company organization. There is a steady interest of students in the subjects: "Competitiveness of the business organization" and "Competitiveness Analysis" and their desire to choose topics for project development, reports and dissertations. The subjects "Economics of Enterprise", "Psychology of Management" and "Organization of the Industrial Company" are also interesting for students. All this contributes to maintaining the good image of both UNWE and the department, in particular.

The teaching activity of Ch. Assistant Professor Milusheva as a lecturer, author of textbooks and study programs, research supervisor of graduates and a doctoral student fully complies with the requirements for holding the academic position of "Associate Professor" at UNWE.

5. Overview of the presented scientific papers / publications

Careful acquaintance with the scientific production gives me grounds for the

following conclusions and summaries:

First, Milusheva PhD participates in the current competition with sufficient scientific production, the volume of which amounts to 706 standard pages. The relative share of independent publications is 87.5%, and co-authored publications - 12.5%, which indicates that the candidate for associate professor has not only a strong ability to perform independently, but also indisputable skills for teamwork.

№	Type of publications	Independent		Co-authored		TOTAL
		Bulgarian	English	Bulgarian	English	
1	Monographs	1	-	-	-	1
2.	Book based on dissertation	1	-	-	-	1
3	Studies	-	-	1	-	1
4	Articles	4	3	-	-	7
5	Scientific reports	5	-	-	-	5
6	Textbooks	-	-	1	-	1
	Total:	11	3	2	0	16

Second, the publications of Ch. Assistant Professor Milusheva reveals her ambition to study current, complex and significant problems for modern science and business practice. Her interests are mostly in the field of company competitiveness and company organization.

Her independent monograph "Assessment of the competitiveness of the industrial company" is dedicated to this, in which the author has extremely conscientiously collected and processed a huge amount of information. The monograph deserves high praise both from a theoretical and from a practical point of view. It touches on a topic and problems directly related to the topic of the announced competition.

In a synthesized form, it competently proposes a model for assessing the competitiveness of the industrial company, which is based on the capabilities of mathematical modeling. Emphasis in the evaluation is placed on the technology and the ability to select key indicators according to the objectives of the study. The presented model makes it possible to calculate a summary assessment of the competitiveness of the company, as well as the competitive advantages chosen by the company. The work is characterized by a good scientific style of presentation, clarity and comprehensibility of the exhibition. The topicality of the studied issues is based mainly on its intensive development by a large number of authoritative foreign scientists, as well as by prominent Bulgarian researchers.

Vyara Milusheva's scientific work has the features of extremely meaningful and in-depth critical (analytical and prognostic) research. Some of the ideas unfolded there may claim originality.

In addition, the candidate has provided a book for the purposes of the competition, based on a dissertation "Opportunities to increase the competitiveness of non-ferrous metallurgy companies" - 184 pages, a study co-authored on "Conflicts in business as a prerequisite for burnout" - 30 pages, as well as the textbook "Economics of the company" - 264 pages. In the book Ch. Assistant Professor Milusheva analyzes and evaluates the opportunities for increasing the competitiveness of companies in the sector of "Non-ferrous metallurgy", which has practical significance for their development. In it she demonstrates skills for critical thinking of theoretical formulations and methodological approaches in the field of competitiveness, for identifying problems and formulating guidelines for their solution.

The study explores strategic options for conflict resolution and tools for overcoming burnout and frustration in the workplace. Specific measures and actions have been developed to improve corporate governance and reveal opportunities to increase employee motivation and engagement.

The textbook is developed, according to the respective curriculum, in a language accessible to students, supplemented with many practical examples and case studies, covering modern requirements.

The analysis of the publications presented in the procedure shows that they are distinguished by their topicality and originality, as well as by a clear methodological framework and professional interpretation of the empirical results. They do not repeat publications related to previous competitions. In their entirety, these scientific works reveal a deep scientific interest of Ch. Assistant Professor Milusheva, PhD in the thematic area of the competition: competitiveness and company organization.

Third, seven of the presented publications are in scientific journals, referenced and indexed in other international databases with scientific information. I appreciate the aspiration of Ch. Assistant Professor Milusheva to publish her works in international publications, as well as those in Bulgarian publications, in English (about 19% of her publications are in English). This significantly increases the potential of her work to become recognizable in the scientific community at home and abroad.

Fourth, the active publishing activity of Milusheva, PhD is combined with high citation of her scientific publications. The data show that the total number of *citations is 11*, which exceeds the required threshold of both the national requirements and the additional requirements in UNWE, according to ZRASRB (Art. 2b, para. 5) and the Regulations for its application (Art. 1a, para. 2-3). To date, *one citation* has been reported in Scopus and Web of Science, *three citations* in monographs and collective volumes with scientific review and seven citations in unreferred editions of the publications submitted under the procedure. This information clearly proves that the candidate's research achievements have found recognition and publicity among the scientific community.

Fifth, Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva has concentrated her research topics in three interrelated research areas - management psychology, company organization and competitiveness. *This is a winning strategy that allows to achieve a synergistic effect, high professionalism and bright identification of the author.*

The presented publications attest Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva as a serious, conscientious, thorough and promising researcher.

6. Review of scientific and scientific-applied contributions

The publications contain a number of scientific, scientific-applied, applied and educational-methodical achievements and contributions of different degree of significance for the economic science:

➤ **Scientific contributions include:**

- scientific summaries of concepts and clarification of basic principles and concepts of competitiveness of business organizations (1,2);
- theoretical summaries for the assessment of the company's competitiveness are derived (1,2);
- systematization of the main indicators and approaches for assessment of the possibilities for increasing the competitiveness of industrial companies (1,2);

- **Scientific - applied contributions include:**
 - development of a methodology for assessment and analysis of the internal factors for competitiveness (1,2,5,10);
 - adapting the approach for assessing the priority of decisions in organizational design to increase competitiveness (6,8,9)
 - development of tools for assessing the growth of manufacturing companies and exploring opportunities for industrial growth (7,14);
 - further development and adaptation of a methodology for assessing the competitiveness of products (1,3,13);
 - further development and identification of approaches for designing the positions in the company through training and providing the necessary retraining of the holders of the respective positions (4,12,15).
- **Applied contributions include:**
 - made recommendations on opportunities and ways to increase the competitiveness of industrial companies (16);
 - the opportunities for increasing the competitiveness of companies from the sector "Non-ferrous metallurgy" have been determined, which has practical significance for their development (2);
 - the possible directions for improvement of the policy for development and management of the personnel in the industrial companies are outlined and recommendations for taking concrete measures are made (12,15);
 - guidelines are proposed to ensure the motivation of human resources and achieve a lasting and sustainable competitive advantage of the company (4,12);
- **Educational-methodical contributions include:**
 - the significance of the discipline "Company organization", the factors influencing the quality of training, as well as the applied forms and methods are presented (11);
 - the appropriate forms and methods of training in the seminars in the discipline "Company Organization" are highlighted, providing motivational attitudes and interest in students (11);

In summary, I believe that Vyara Milusheva's scientific achievements are her personal work and can be referred to the group of "enrichment of existing knowledge" and "application of new scientific achievements in practice", as well as "obtaining new data and facts" for studied economic objects.

7. Main critical remarks and recommendations

Each candidate for "Associate professor" can be challenged to further evolution of their views and scientific ideas, therefore:

- I recommend the candidate to focus his efforts on publications, in renowned publications, referenced and indexed in global databases such as Scopus and Web of Science.
- By participating in more national and international projects, the candidate can enrich their knowledge and skills, establish their authority as a researcher and promote their scientific and creative achievements.
- In order to improve the learning process, I recommend the candidate to make efforts to develop textbooks and teaching aids in the disciplines she teaches, as well as in the field of management psychology.

These remarks should not be taken as "*criticism*" and are not of such a nature as to challenge the contributions of the Associate Professor candidate. They are a collegial "*recommendation*" and "*encouragement*" on the occasion of the forthcoming scientific events of Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva and her growth in the academic field.

8. Conclusion

Based on the above, I can summarize that there is a convincing candidacy for the academic position of "Associate Professor" of UNWE. **Ch. Assistant Professor Vyara Milusheva, PhD** is a promising scientist, combining research with practical and applied activities, which has proven its achievements in teaching work.

The documents on the competition testify that both the quantitative and qualitative criteria of the UNWE for holding the academic position of "Associate Professor" are met.

With full conviction I give my **POSITIVE** assessment and recommend to the other respected members of the Scientific Jury **TO VOTE** for **THE AWARD** of the academic position of "**Associate Professor**" to **Ch. Assistant Professor Vyara Georgieva Milusheva, PhD** in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty Economics and Management (competitiveness and company organization).

April 9, 2021

Plovdiv city

Prepared by:

/ Prof. V. Nikolova-Alexieva, PhD /